

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Tomáše Mottla, soudkyně Mgr. Lenky Marynkové a soudce JUDr. Jiřího Körblera ve věci

žalobce: **J■ K.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Janem Vargou
sídlem Fügnerovo nám. 1808/3, Nové Město, 120 00 Praha 6

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti,**
sídlem Vyšehradská 427/16, Nové Město, 128 10 Praha 2

o zaplacení 114 000 Kč s příslušenstvím,

o odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. července 2020,
č. j. 15 C 239/2019-111,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v napadených výrocích I a III **potvrzuje.**

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8 228 Kč,
a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta žalobce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně žalované uložil povinnost zaplatit žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku částku 14 000 Kč (výrok I) a co do částky 100 000 Kč žalobu

Shodu s prvopisem potvrzuje V ■■■ K ■■■.

zamítl (výrok II). O náhradě nákladů řízení soud prvního stupně rozhodl tak, že žalované uložil povinnost zaplatit žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku částku 16 456 Kč.

2. Částečně tak vyhověl žalobě požadující poskytnutí zadostiučinění v peněžité formě za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím Policie České republiky ze dne 30. 1. 2017, č. j. KRPA-441583/TČ-2016-001472, spočívajícím v zahájení trestního stíhání žalobce pro spáchání zločinu pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1, 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „tr. z.“). Trestní stíhání žalobce skončilo zproštěním obžaloby rozsudkem ze dne 16. 1. 2019 vydaným v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 1 T 14/2018, pravomocně skončeném dne 19. 2. 2019. V průběhu trestního stíhání, dne 6. 4. 2017, vydala státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 10 pod č. j. 2 Zt 23/2017-26 usnesení, jímž byl žalobci v rámci předběžného opatření uložen zákaz styku s nezletilou dcerou K. K., nar. xxx (dále též jen „nezletilá dcera“), toto usnesení bylo zrušeno až dne 16. 1. 2019. Nezákonné rozhodnutí zasáhlo do osobnostní sféry žalobce, jeho nepříznivé důsledky spočívaly zejména v hrubém porušení dobrého jména žalobce, jeho cti a pověsti, kdy trestný čin pohlavního zneužívání, z něhož byl žalobce obviněn, je společností vnímán jako obzvláště zavrženíhodný. Rovněž došlo k poškození soukromého života žalobce, zejména jeho života rodinného, kdy byly narušeny vztahy s nezletilou dcerou, s níž žalobce neměl možnost se vidat po dobu téměř dvou let. Žalobce dne 31. 7. 2019 uplatnil u žalované nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 150 000 Kč (200 Kč za každý den trestního stíhání trvajících od 30. 1. 2017 do 19. 2. 2019, tj. 750 dní). Žalovaná shledala v rámci předběžného uplatnění nároku jako dostatečné zadostiučinění částku 36 000 Kč (1 500 Kč za každý měsíc trestního stíhání).
3. Žalovaná učinila nesporným uplatnění nároku žalobcem dne 31. 7. 2019. Dále ve shodě se žalobcem popsala průběh předmětného trestního stíhání žalobce se závěrem, že v daném případě došlo ohledně žalobce k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále jen „OdpŠk“, za které lze považovat s ohledem na výsledek trestního řízení usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 30. 1. 2017. S odkazem na povahu trestné činnosti dávané žalobci za vinu, kdy se jednalo o zločin pohlavního zneužití, na který společnost pohlíží s hlubokým odsudkem, a délku řízení, jež sice nebyla shledána nepřiměřenou, avšak vzhledem k povaze trestní věci určitou intenzitu vykazuje, shledala žalovaná důvodným zadostiučinění v penězích. Přiměřenou se jí jevila částka 1 500 Kč měsíčně, tj. celkem částka 36 000 Kč, která již byla žalobci v rámci předběžného projednání nároku žalovanou přiznána a vyplacena k rukám insolvenční správkyne z důvodu úpadku žalobce. Co se však týče vztahů žalobce s jeho nezletilými dětmi, kontaktů a komunikace s nimi, tyto byly dle žalované narušeny již před vydáním nezákonného rozhodnutí, a uvedené tak nebylo lze přičítat k tíži českého státu. Co do zbývajících částky 114 000 Kč proto žalovaná neshledala požadavek žalobce důvodným. Na svém stanovisku žalovaná v průběhu soudního řízení setrvala, co do žalované částky 114 000 Kč proto navrhla žalobu zamítnout s tím, že tvrzené zásahy do jednotlivých sfér žalobce nejsou v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím.
4. Soud prvního stupně vyšel ze skutkových zjištění, podrobně rozvedených v písemném odůvodnění napadeného rozsudku, na něž odvolací soud pro stručnost odkazuje. Na jejich základě vzal shodně se stranami sporu za prokázané, že v daném případě došlo ohledně žalobce k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 OdpŠk, za které lze považovat s ohledem na výsledek trestního řízení usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 30. 1. 2017, č. j. KRPA-441583/TČ-2016-001472, pro zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1, 2 tr. z. Trestní stíhání žalobce skončilo až zproštěním žalobce obžaloby rozsudkem ze dne 16. 1. 2009 vydaným v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 1 T 14/2018, pravomocně skončeném dne 19. 2. 2019. Dále vzal soud prvního stupně za prokázané, že žalobce se

předběžně se svými nároky obrátil na žalovanou, ta mu z titulu nezákonného rozhodnutí dobrovolně poskytla zadostičinění ve výši 36 000 Kč.

5. Soud prvního stupně po provedeném dokazování uzavřel, že nezákonným rozhodnutím došlo k zásahu do osobnostní sféry žalobce, a sice k zásahu do jeho rodinného života, resp. k zásahu do vztahu s oběma nezletilými dětmi. Tento spočíval v omezení styku s nezletilými, kdy v případě dcery byl styk zároveň zakázán předběžným opatřením Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 10 ze dne 6. 4. 2017, č. j. 2 Zt 23/2017-26, zrušeným usnesením ze dne 16. 1. 2019. Současně však vzal soud prvního stupně za prokázané, že vztahy žalobce s jeho nezletilými dětmi nebyly perfektní již před zahájením trestního stíhání. Dále uzavřel, že povaha trestné činnosti kladené žalobci za vinu, kdy zločin pohlavního zneužití vyvolává značné společenské odsouzení stíhaného, jakož i hrozba vysokého trestu jsou v daném případě s přihlédnutím k době, po kterou byl žalobce trestně stíhán (jakkoliv tato nebyla shledána nepřiměřenou), důvodem pro poskytnutí přiměřeného zadostičinění. V této souvislosti vzal soud prvního stupně za prokázané, že žalobce v důsledku trestního stíhání přišel o několik kamarádů, přestal chodit do společnosti a byl vystaven tomu, že se na něj lidé v blízkém okolí dívali tzv. skrz prsty.
6. S ohledem na zásah do osobnostních práv žalobce dospěl soud prvního stupně po porovnání se skutkově obdobnými případy (řízení vedená u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 206/2017, sp. zn. 31 C 172/2014 a sp. zn. 23 C 117/2012) k závěru, že adekvátní výše zadostičinění činí v daném případě 50 000 Kč. Při zohlednění částky 36 000 Kč, žalobci již přiznané v rámci předběžného projednání nároku žalovanou, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 14 000 Kč (výrok I) a ve zbývajících částí, co do částky 100 000 Kč, žalobu zamítl (výrok II).
7. O náhradě nákladů řízení (výrok III) soud prvního stupně rozhodl podle ust. § 142 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), dle kterého i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. Žalobce byl v řízení co do základu úspěšný, plnění záviselo na úvaze soudu, proto mu soud prvního stupně přiznal právo na náhradu nákladů řízení v plné výši, tj. v částce 16 456 Kč.
8. Proti vyhovujícímu výroku ve věci samé a akcesorickému výroku o nákladech řízení rozsudku soudu prvního stupně podala žalovaná včasné a přípustné odvolání, v němž vyslovila nesouhlas se závěrem, že adekvátním zadostičiněním je s přihlédnutím k míře intenzity zásahu do sféry žalobce zadostičinění ve výši 50 000 Kč. V této souvislosti žalovaná opětně namítla, že vztah žalobce s jeho nezletilými dětmi byl narušen již před zahájením trestního stíhání. Poukázala na to, že dle výpovědi svědka M. V. začaly vztahy žalobce s dcerou ochladat již kolem roku 2017, a co se týká syna J., s tímto byla dle účastnického výsledku žalobce horší komunikace již od ledna 2017, kdy dostal nový počítač. Dále žalovaná namítla, že soud prvního stupně se ve svém rozhodnutí nevypořádal se skutečností, že žalobce není osobou bezúhonnou, souběžně s trestním stíháním pro zločin pohlavního zneužití byl stíhán pro zanedbání povinné výživy, za což byl i uznán vinným a odsouzen. Nadto má v rejstříku trestů uvedenu i jinou trestnou činnost související se vztahy v rodině, jež mohla také přispět k jejich zhoršení. Pokud soud prvního stupně odkázal ve svém rozhodnutí na již pravomocně rozhodnuté obdobné případy, kdy se jednalo o totožnou údajnou trestnou činnost s hrozbou obdobně vysokého trestu a obdobnou délkou zásahu, je žalovaná toho názoru, že tato rozhodnutí se ve svých podstatných znacích až tak neshodují s projednávanou věcí, neboť ve všech odkazovaných případech došlo ke značné medializaci, případně byly prokázány jiné závažné zásahy do jednotlivých sfér. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud výrok I rozsudku soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu zamítne, a znovu rozhodl o náhradě nákladů řízení.

9. Žalobce se k odvolání žalované vyjádřil, v podstatném zopakoval svá dosavadní tvrzení. Setrval na tom, že nezákonné rozhodnutí hrubě poškodilo jeho dobré jméno, čest a pověst, včetně doprovodného ztíženého uplatnění, nevratného poškození soukromého života a především života rodinného. Vyslovil nesouhlas s tím, že intenzita nemajetkové újmy byla soudem prvního stupně nadhodnocena, právě naopak považoval přiznanou částku za velmi nízkou, akceptoval však důvody, které soud prvního stupně k takovému rozhodnutí vedly, a odvolání proti němu proto nepodával. Ve srovnání s obdobnými případy pak rozhodnutí soudu prvního stupně dle názoru žalobce naplnilo podmínku předvídatelnosti. Při jednání odvolacího soudu žalobce navrhl rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích potvrdit.
10. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. správnost napadeného rozsudku včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, a neshledal odvolání žalované důvodným.
11. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku uzavírá, že soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, ze kterých čerpal správná a pro rozhodnutí o věci samé plně postačující skutková zjištění, a takto zjištěný skutkový stav posoudil věcně správně i po stránce právní s citací pro věc přílehlavých ustanovení zákona.
12. Podle ust. § 1, 2 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci, odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit. V rozsudku ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněným pod číslem 122/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, Nejvyšší soud uvedl, že se zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, poskytuje podle § 31a odst. 2 OdpŠk, jenž je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tedy její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namíste pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. Též zde bylo konstatováno, že výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna.
13. S ohledem na uvedené odvolací soud neshledal pochybení soudu prvního stupně ani při stanovení výše zadostiučinění vycházejí z obdobných případů. V soudem prvního stupně srovnávaných případech ve skutkově obdobných věcech (viz bod 6 shora) činila výše zadostiučinění 30 000 Kč, 50 000 Kč a 100 000 Kč, průměrně tedy 60 000 Kč. Jak patrně z odůvodnění napadeného rozhodnutí, přihlédl soud prvního stupně při stanovení výše zadostiučinění i ke skutečnosti, že vztahy žalobce s jeho nezletilými dětmi již nebyly zcela perfektní před zahájením trestního stíhání, shledal však, že zahájení trestního stíhání tyto zhoršilo, přičemž současně poukázal na to, že styk žalobce s nezletilou dcerou byl zcela zakázán předběžným opatřením vydaným právě v důsledku zahájení trestního stíhání. Zhoršení vztahů žalobce s jeho nezletilými dětmi současně nebylo jediným kritériem, k němuž soud prvního stupně přihlédl při stanovení míry intenzity zásahu do osobnostní sféry žalobce. Významným pro posouzení věci bylo též to, že žalobce byl obviněn ze závažného celospolečensky odsuzovaného jednání, v důsledku čehož poklesla jeho čest a důstojnost v očích blízkých a přátel. Zároveň byl žalobce ohrožen trestem odnětí svobody od dvou do deseti let, a této hrozbě byl vystaven po dobu 750 dní, kdy trvalo trestní stíhání. Odvolací soud se proto neztotožnil s námitkami žalované vznesenými v odvolání. S přihlédnutím ke všem okolnostem se mu jeví skutkově

obdobné případy, z nichž soud prvního stupně vycházel při stanovení výše zadostiučinění, za srovnatelné. V absenci medializace věci ani v souběžném trestním stíhání žalobce pro neplacení výživného nespatořoval odvolací soud podstatnou skutkovou odlišnost, jež by zavdávala v daném případě důvod pro významnější odchylku od výše zadostiučinění přiznané ve skutkově obdobných věcech.

14. Ze shora uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném vyhovujícím výroku I o věci samé podle ust. § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil, včetně akcesorického výroku III o náhradě nákladů řízení, jenž byl rovněž správný co do náhradové povinnosti, její výše, lhůty a místa plnění.
15. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř., dle něhož účastníku, který měl ve věci plný úspěch přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Žalobci vznikly v odvolacím řízení náklady ve výši 8 228 Kč, sestávající z mimosmluvní odměny advokáta za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast při jednání před odvolacím soudem) dle § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. (dále též jen „advokátní tarif“) ve výši po 3 100 Kč za každý úkon právní pomoci dle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu, dvou paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč k uvedeným úkonům dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a náhrady 21 % DPH dle § 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř. ve výši 1 428 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř.].

Praha 12. listopadu 2020

Mgr. Tomáš Mottl v. r.
předseda senátu